

TELUGU

(Compulsory)

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 300

QUESTION PAPER SPECIFIC INSTRUCTIONS

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions

All the questions are to be attempted.

The number of marks carried by a question/part is indicated against it.

Answer must be written in TELUGU (Telugu script) unless otherwise directed in the question.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to and if answered in much longer or shorter than the prescribed length, marks may be deducted.

Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

తెలుగు

(తప్పనిసరి)

సమయ పరిమితి : మూడు గంటలు

అత్యధిక మార్కులు : 300

ప్రశ్నపత్ర వీళ్ళ సూచనలు

ముందుగా ఈ క్రింది సూచనలన్నించేని జాగ్రత్తగా ఉదిని, సమాధానాలను రాయండి.

తప్పక అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలను రాయాలి.

ఒకోక్క ప్రశ్నకు/విభాగానికి మార్కులు ఆ ప్రక్కనే నీర్దేశింపబడి ఉంటాయి.

శీర్షికలో ప్రత్యేకంగా సూచింపబడిన స్తలాలలో తప్ప - అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు తెలుగులోనే (తెలుగు లిపిలోనే) రాయాలి.

ప్రశ్నల వద్ద నీర్దేశించిన పదాల సంఖ్యను పాటింపక ఎక్కువ రాసినా, తక్కువ రాసినా, ఉక్క పరిమితికంటే హాచ్చుతగ్గలున్న మార్కులను తీగించటం జరుగిపోచ్చాము.

ఈ లఘుప్రశ్నకంలో ఏదైనా ప్రశ్నకు, విభాగానికి సమాధానం రాయనప్పుడు ఖాళీ స్తలాన్ని విడిచిపెట్టక, ఆ చేట స్వప్తంగా కొట్టివేయాలి.

1. ఈ క్రింది అంశాలలో ఒకదానిని గురించి సుమారు ఆరువందల (600) పదాలలో వ్యాసరచన చేయండి :

100

- (a) సంస్కృతి ప్రాధాన్యత
- (b) చురుకైన (స్క్రూట్) నగరాలు - ఉదాహరణ (అన్స్క్రూట్) పొరులు
- (c) న్యాయ క్రియాశిల్పకూ - న్యాయాన్ని అధిగమించడానికి మధ్య వైరుధ్యం
- (d) పాతశాల విద్యార్థుల్లో మన వారసత్వం పట్ల గౌరవాన్ని పెంపాందించడం

2. ఈ క్రింది ప్రస్తుతికను త్రిధ్గా చదివి, దిగువ ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానాలను క్లప్పంగా రాయండి :

$12 \times 5 = 60$

స్త్రీలు ఆకాశంలో సగం అనేది లోక వ్యవహారం. మనం పరిశీలించి చూస్తే, వాట్ను అంతకన్నా అధిక స్తోనానికి అర్పలని తెలుస్తుంది. అయితే వాస్తవాన్ని గమనిస్తే ప్రతి దేశంలో, ప్రతి కాలంలో, ప్రతి సంస్కృతి మరియు సంప్రదాయంలో, ప్రతి ప్రాంతం, మతం, కులం, వర్గం, వర్గం, జాతి, క్షేత్రంలో గతకాలం మొదలుకొని వర్ధమాన సందర్భం పరకు అన్ని జీవన రంగాలలో పురుషులతో పోలిస్తే స్త్రీలు సర్వదా వెనక్కి నెఱ్బబడుతున్నారు. ఒక పథ్థతి ప్రకారం కూడు, గూడు, నీడ, వని, విద్య, ఆరోగ్య భద్రతల విషయంలో వారు విషయకు గుర్తుతున్నారు. అభిభూత్తిలో భాగస్వాములై నెత్తుత్వం పహించడానికి, అలోచించడానికి, స్వప్నించడానికి, తమ కలలను సొకారం చేసుకోవడానికి వారికి అపకాశాలు లేవు. సహప్రాభ్యాలుగా వారు ప్రపంచంలోని ‘అతి పెద్ద అల్ప సంఖ్యాకులు’గా కొనసాగుతున్నారు.

పితృస్వామ్య సమాజం స్త్రీలను స్వంత వ్యక్తిత్వం గల మనుషులుగా పరిగణించదు. వాట్ను స్వయం సంపూర్ణులు గానూ, ఆత్మాభూమినం, స్వయం నిర్ణయాధికారం గలవారు గానూ భావించబడడం లేదు. న్యాయ, సామాజిక వ్యవస్థల్లో సమానమైన గౌరవం మరియు హక్కులు పొందడానికి వారికి అర్థత ఉంది. దీనికి భిన్నంగా వారు కేవలం పురుషుల అవసరాలు తీర్చే సాధనాలుగా వ్యవహారింప బడుతున్నారు. తమ సంతతిని పెంచిందించే పునరుత్సర్తు ప్రతీకలుగా, సంరక్షకులుగా, సేవకులుగా, శృంగార సాధనాలుగా, కుటుంబ సొధారణ సంపదకు వాహికలుగా చూడబడుతున్నారు. వారికి లభించిన సాంస్కృతిక ఆమోదం కేవలం ఒక పురుషుడి కూతురు, భార్య లేదా తల్లి రూపంలోనే కనబడుతున్నది. దీనికి అతితంగా వారికి గుర్తింపు లేదు. ఇలా స్వయం గుర్తింపు లేసందువల్ల వారు తక్కువ స్తోయిలోనే కొనసాగుతున్నారు.

ఒంటరి స్త్రీలు ఈ వ్యవస్థకు దూరంగా నిలబడినట్లు కనబడతారు. వీరిలో సాంస్కృతికంగా ఆమోదితమైన వివాహ యోగ్యత ఉన్నప్పటికే, సకాలంలో పెళ్ళి కానందున అవివాహితలుగా మిగిలిపోయినవారు కొందరున్నారు. వితంతువులు, విడాకులు పొందినవారు, విడిపోయినవారు ఒంటరి జీవితం గడువుతున్నారు. పురుషుల రక్షణ మరియు భద్రతల పలయ్యానికి దూరంగా ఉన్న స్త్రీలను సమాజం సమాదరించని దుస్థితి ఉన్నది. పురుషుల సుండి రక్షణను ఉండ్చేశ్వస్తూర్యకంగానే తిరస్కరించిన ప్రతీ ఒకరైతే, ప్రమాద కారణం గానో, అనారోగ్యం సుమారంగానో జీవన భాగాన్ని కోల్పోయిన స్త్రీ పురోక్రూరు కావచ్చు. కేవలం ఒంటరిగా జీవించడమే కాదు, పురుషుల దయాదాష్టికాల నీడ కూడా పడకుండా స్వియ అప్రిత్యంతో ఒంటరిగా జీవిస్తున్న ప్రతీ పట్ల పురుషులు అధిక ద్వోషోన్ని ప్రకచిస్తుంచారు.

అనేక అభిభూతి చెందుతున్న దేశాలలో మహిళలు 60 సుండి 80 శాతం, అంటే ప్రపంచ ఆఫోరంలో సగానికి పైగా ఆఫోరోత్సుల్తికి బాధ్యత వహిస్తున్నారు. సాంస్కృతిక దృష్టితో చూస్తే, అనేక ఇచ్చల్లో వాట్ను ఆఫోర ప్రదాతలు. ఇక భారతదేశ సామాజిక, సాంస్కృతిక వ్యవహారాలు కుటుంబంలో ప్రతీ తిండి తింపులను కూడా నిర్ణయిస్తాయి. ప్రతీ పురుషుల కన్నా తక్కువ తినడమే కాదు, ఇంచ్లో అందరి కన్నా చివరగా భుజించడం జరుగుతుంది. కొన్ని సందర్భాల్లో సరిపడా ఆఫోర లభ్యత లేసపుడు, వాట్ను వస్తులుండవలసి వస్తుంది. కుటుంబ అంతర్గత అనమానతల వల్ల కొందరు వస్తులుంటే, సముద్రిగా ఆఫోరం అందుబాటులో ఉన్న ఇచ్చల్లో కూడా

ప్రీలకు సరిపడా భోజనం పెట్టని పరిస్థితి ఉంది. స్వతంత్రంగా, ఏకాకిగా ప్రవంచంలో తమ యుద్ధం తాము చేస్తున్న ఒంటరి ప్రీలు మరింత అదనపు విప్పక్కు గురి కాపడమే కాక, వారు ఆహారం సురియు జీవనోపాధి విషయంలోనూ సౌమాజిక కఖ్యాబాభ్యాసు ఎదుర్కొంటున్నారు.

పురుషులు, బాలల సంఖ్య కంటే ప్రీలు, బాలికల సంఖ్య తక్కువగా ఉన్న దేశాలలో భారతదేశం కూడా ఒకటి. గత శతాబ్దకాలంగా దేశ జనాభాలో నీరి భాగస్వామ్యం క్రమికమంగా తగ్గుతూ వస్తున్నది. 2001 నాటి జనాభా లెక్కల ప్రకారం చూస్తే ప్రతి వెయ్యి (1000) మంది పురుషులకు సమాంతరంగా కేవలం 933 ప్రీలు ఉన్నారు. పురుషులతోపాటు ప్రీలకు కూడా సమాన అవకాశాలు, ఆర్గ్యూ భద్రత, హైప్పోపోరం కల్పించగలిగితే, ప్రీ పురుషుల సంఖ్య సమానమయ్యే అవకాశం ఉంది. దీనికి భిన్నంగా 2001లో గమనిస్తే, పురుషులు మరియు బాలుర కన్నా మూడు కోట్ల యాభై లభ్య మంది తక్కువగా ప్రీలు మరియు బాలికలున్నారు. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం ఈ సంఖ్య వెయ్యి మందికి 940కి చేరి, స్వల్పమైన పృధ్ని కనబడుతుంది. ఆందోళనకరమైన విషయం ఏమిటంటే, ఇప్పటిని కాలంలో ఈ లింగ వ్యత్యాసం మరింత పెరిగింది. నవజాత జీశవులు మొదలుకోని ఆరేచ్చ ప్రాయం వరకు గమనిస్తే, 2001లో వెయ్యికి 927 కాగా, 2011లో మరీ ఫూరంగా వెయ్యికి 914కి పడిపోయింది. ఈ అంకెలను గమనిస్తే నిస్పందేహంగా ప్రీల సంఖ్యలో తగ్గుదల అర్థమపుతుంది. సౌమాజిక, సాంస్కృతిక హీతుపులోకట్టువు, పెరుగుతున్న సాంకేతిక విజ్ఞానం మరోషైపుగా మహిళల పట్ల విప్పక్కను మరింత పెంచుతున్నాయి. ఈ విప్పక్క, నిర్మాక్యం, వ్యతిరేకతల మూలంగా కోట్లాది మంది ప్రీలు, ముఖ్యంగా పుట్టక ముందే ‘తప్పిపోయిన’ బాలికలు, ప్రీల జీవన అవకాశాలు సన్మిలిస్తున్నాయి. మరీ ముఖ్యంగా మన భారతీయ సమాజం లక్షలాది మంది మహిళలను, బాలికలను పోట్టన బెట్టుకుంటున్నది.

ప్రశ్నలు:

- జనాభా లెక్కలు బాలికలు మరియు ప్రీల విషయంలో ఎలాంటి సందేశాన్నిస్తున్నాయి?
- ఆహారం మరియు మహిళల అసమానతల విషయంలో కనబడుతున్న వైరుధ్యం ఏమిటి?
- ‘అకాశంలో సగం’ అని వ్యాసకర్త వాచించడంలో ఉండేశం ఏమిటి?
- పితృస్వామ్య వ్యాపారాల్లో ప్రీలు ‘కేవలం సాధనాలు’గా ఎలా మార్చారు?
- వ్యాసకర్త అభిప్రాయం ప్రకారం ఒంటరి ప్రీలు ఎక్కువగా సమాజం చేత ఎలా అవమానింప బడుతున్నారు?

3. ఈ క్రింది ప్రస్తావికను మూడవ వంతు పరిమాణానికి కుదించండి. శీర్షిక పెట్టవద్దు. పేరొన్న పదాల సంఖ్య కంటే ఎక్కువ రాసినా, తక్కువ రాసినా మార్చులు పేతాయి. ఈ సంఖీష్టికరణ మీ సాంత పదాలలో రాయండి.

60

విధేయత కలిగి ఉండడాన్ని మనలో చాలామంది ప్రశంసిస్తారు. మన కుటుంబం పట్ల, స్నేహితుల పట్ల, దేశం పట్ల విధేయత కలిగి ఉండడాన్ని ఆమోదిస్తాం. నిజం చెప్పాలంటే, ఏ వ్యక్తులకు, సమూహాలకు మనం బుఱావడి కృతజ్ఞాలమై ఉంటామో, వారి పట్ల విధేయతను కలిగి ఉంటాం. ‘విధేయత’ గురించి మాటలుతున్నామంటే, ఎదుటివారు కష్టాల్లో లేదా ప్రమాదంలో ఉన్నముడు, వారికి మనం సహాయం చేయడానికి సంస్థలమై ఉన్నమున్న మాట. వారి బాగోగుల పట్ల నిరంతర ఆశ్చర్యిస్తాం. సాధారణంగా ఒక వ్యక్తి అవిధేయత స్వస్థమపుతూనే ఉంటుంది. తన తల్లిదండ్రులు కష్టాల్లో ఉండి, బాధ పడుతుంటే పట్టించుకోకుండా ఉండడం, లేదా ఒక వ్యక్తి తన స్వత దేశానికి వ్యతిరేకంగా యుద్ధం చేస్తున్న ఒక పైస్యంలో ఉండి, స్వదేశీయులనే విచక్షణారహితంగా చంపడం వంటివి అవిధేయత. ఇలాంటి వ్యక్తుల చర్యలను మన ఆమోదించం.

అయితే అనేక సందర్భాల్లో ఎవరు విధేయులో, ఎవరు అవిధేయులో నిర్మయించడం కలిగతరమపుతుంది. ఒక తెలివైన పిల్లలవాడు అతనే చదువు మానేసి, కుటుంబానికి ఆర్థికంగా సహీయవడడానికి వసీలో చేంమనే కోరుతున్న తల్లిదండ్రుల ఆదేశాన్ని

నిరాకరించవచ్చు. మరికొన్ని సంవత్సరాల పాటు చదువుకుని, స్థితిమంతుడై తన తల్లిదండ్రుల బుగాం తీర్మాకోవచ్చని అతడు విశ్వసించవచ్చు. ఒకవేళ తానిపుడు చదువు మానేసి, తన నైపుణ్యాన్ని వ్యవరం చేసుకోవడం పట్ల ఎవరికీ ఉపయోగం ఉండడని అతడు భావించి ఉండవచ్చు. దూరదృష్టి లేనివారు ఆ బాలుడు లేదా బాలిక నిర్మయాన్ని ఖండించవచ్చు. కానీ అనేక పర్యాయాలు ఇలాంచి పిల్లలు, ఒకవేళ వారు చైతన్యాల్సిల్లురై, తెల్సైనవారైతే ఏరిని నిమర్మించడానికి బదులుగా ప్రోత్సహం పొందడానికి అర్థాలు. మరొనైపు ఇలాంచి సందర్భాల్సో ఒకవేళ ఆ బాలుడే తల్లిదండ్రులు దుర్భర దారిధ్యంలో ఉంటే, వారి మాటను తిరస్కరించి వనికి వెళ్లడానికి నిరాకరిస్తే, అది అతని అవిధీయత అపుతుంది. ఒకవేళ అలా నిరాకరించి, తన జీవితంలో విజయాన్ని సాధించినపుటికీ, అతడు తన బాల్యం నాటి అవిధీయత పట్ల పశ్చాత్తాప పడవచ్చను.

కొన్ని సందర్భాల్సో మరింత జటిల సమస్య ఉంటుంది. ఇది ఒక మనిషి యొక్క సంబంధాలు అతని ప్రభుత్వం లేదా దేశానికి సంబంధించి ఉండవచ్చు. దేశాన్ని ప్రమించే ఒక బృందం ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేయడం, బహుళ ఆయుధాలు చేతబట్టి ఎదురు తిరగడం, తద్వారా దేశ సాభాగ్యం కోసం ప్రభుత్వాన్ని కూలదియడానికి పూనుకోవచ్చు. వెంటనే వాళ్లను ‘తిరుగుబాటుదార్లు’ లేదా ‘విప్రోహలు’ అని ప్రభుత్వం ప్రకటించవచ్చు. వీచిలో మొదటి పదం నిక్కంగా నిజమైనపుటికీ, రెండవ పదం నిజం కాకపోవచ్చు. వారు ప్రభుత్వం కన్నా తాము తేటి దేశ ప్రజల ప్రయోజనాల పట్ల ఎక్కువ విధీయత కలిగి ఉన్నట్లు అభిప్రాయ పడవచ్చు. దురదృష్టవశాత్తు తరుచూ దీన్ని తెలుసుకోవడం కష్టముపుతుంది. ఈ తిరుగుబాటుదార్లు దేశం పట్ల విధీయతతో ప్రితిలయినారో, లేదా స్నేహ ప్రయోజనాలతో ప్రేరణ పొందారో అన్నది ఫలితాన్ని బట్టి అంచనా వేయవలసి ఉంటుంది. విషపకారులు విజేయులై కొత్త ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయగలరా? అన్న ప్రశ్న తలెత్తుతుంది. ఒకవేళ చేయగలిగితే, యాపత్తు దేశ ప్రజల, రాజకీయ ప్రత్యర్థుల కనీస హక్కులు కాపోడబడతాయని వారు మాట ఇష్టగలరా? వాక్ స్నేహంత్రం, స్నేహగా తమ భావాలను ప్రకటించుకునే భావ వ్యక్తికరణ స్వీచ్ఛ, ప్రజల మధ్యతను కూడగట్టుకునే అవకాశం ఇష్టబడుతుందా? లేదా?? తమ అధికారాన్ని రాజకీయ ప్రత్యర్థులను నిర్మాలించడానికి ఉపయోగించుకుంటారా? ఒకవేళ ప్రజల వాక్యాతంత్రం, వ్యక్తికరణ స్వీచ్ఛలను పరిరక్షించగలిగితే, కేవలం తమ సమూహ ప్రయోజనాలకు కాకుండా దేశ ప్రయోజనాలకు పూనుకుంటే, వారు నిజంగానే దేశం పట్ల విధీయత గలవారపుతారు. దీనికి భిస్సంగా వ్యవహారిస్తే వారు దేశం పట్ల, వారు పడగొట్టిన ప్రభుత్వం పట్ల అవిధీయులపుతారు. అప్పటికి గాని మనకు చాలా ఆలస్యంగా జ్ఞానోదయమయినట్లు తెలిసిరాదు.

4. ఈ క్రింది తెలుగు ప్రస్తావికను ఆంగ్లంలోనికి అనువదించండి :

20

ఒక సంవన్నుడు తన ఓడలో సముద్రయానం చేస్తుండగా తుఫాను వచ్చింది. ఓడలో ఎన్నడూ సముద్రాన్ని చూచి యెరుగని ఒక బానిస భయభ్రాంతుడై, గట్టిగా అరుస్తూ ఏడవడం మొదలుపెట్టాడు. ఇది ఇలగో కొంతసేపు కొనసాగి, ఎవరూ అతన్ని ఉంరుకోబ్బలేకపోయారు. ‘ఈ సీచమైన పిరికివాడ్ని నిష్టబ్ధిడ్ని చేయగలవారెవరైనా ఉన్నారా?’ అని కోపోద్రిక్కుడైన సంవన్నుడు అడిగాడు.

ప్రయోక్తికుడిగా ఉన్న ఒక తాత్త్వికుడు ఇలా అన్నాడు: ‘ఈ మనిషిని నిష్టబ్ధిడ్ని చేయగలనని నేను ఆలోచిస్తున్నాను సార్, ఒకవేళ ఇతనితో ఎలా వ్యవహారించాలో నాకు పూర్తి అనుమతి ఇచ్చినట్లయితే.’ ‘ముందుకు సాగండి’ అన్నాడు సంవన్నుడు, ‘మీకు నా అనుమతి ఉన్నది’ అంటూ.

ఆ తాత్త్వికుడు కొందరు నావికులను పెలిచి, ఈ బానిసను సముద్రంలోకి విసిరి వేయండని ఆజ్ఞాపించాడు. వాట్ను అలాగే దేశారు. తీప్పమైన నిరాశతో భయకంపితుడైన ఆ పేదవాడు గట్టిగా తన కాబూలు, చేతులూ ఆడించసాగాడు. అయితే కొన్ని జ్ఞానాల్సో అతడ్డి తిరిగి నాపలోకి చేర్చపలసిందిగా తాత్త్వికుడు ఆదేశించాడు. తిరిగి వచ్చిన వెంటనే అలసట మరియు భయంతో నిండిన బానిస

పూర్తిగా విశ్వాసమయి పోయాడు. అతడిలో వచ్చిన ఈ ఆకస్మిక మార్పులైన సంఘన్యాదు చక్కితుడై, తాత్త్వికుడిని వివరణ అడిగాడు. 'మనం ఉన్న ప్రతిలో ఎంత బాగున్నామో అనేది ఎప్పుడూ అర్థం చేసుకోలేము; ఎప్పుడైతే అంతకన్నా దుష్టిలోకి పడిపోతామో అప్పటికి గాని, తెలిసిరాదు' అని ఆ తాత్త్వికుడన్నాడు.

5. ఈ క్రింది అంగ్ ప్రస్తావికను తెలుగు భాషలోనికి అనువదించండి :

20

Man has always been fascinated by dreams. He has always tried to find explanations for his dreams. Perhaps dreams tell us about the future or the past, perhaps they tell us about our deepest fears and hopes. I don't know. Today, I want to give you a completely different explanation. But before I do so, I must give you one or two facts about dreams. First of all, everybody dreams. You often hear people say, 'I never dream', when they mean, 'I can never remember my dreams'. When we dream, our eyes move rapidly in our sleep as if we were watching a moving picture, following it with our eyes. This movement is called REM, that is Rapid Eye Movement. REM sleep is the sleep that matters. Experiments have proved that if we wake people throughout the night during REM, they will feel exhausted the next day. But they won't feel tired at all if we take them at times when they are not dreaming. So the lesson is clear : it is dreaming that really refreshes us, not just sleep. We always dream more if we have had to do without sleep for any length of time.

If that is the case, how can we explain it? I think the best parallel I can draw is with computers. After all, a computer is a very primitive sort of brain. To make a computer work, we give it a programme. When it is working, we can say it is 'awake'. If ever we want to change the programme, that is to change the information we put into the computer, what do we do? Well, we have to stop the computer and put in a new programme or change the old programme.

6. (a) ఈ క్రింది వాటిని మీ సాంత వాక్యాలలో ప్రయోగించండి :

2×5=10

- (i) అర్ధాంగ లాంచ్
- (ii) కత్తిమీద సాచు
- (iii) చమత్కారం
- (iv) విభూతి వీడ్యూము
- (v) ధృతరాష్ట్ర కాగిలి

(b) ఈ క్రింది వాటిని సమానార్థక వదాలను వ్రాయండి :

2×5=10

- (i) అనలం
- (ii) మిస్టు
- (iii) ఆస్యం
- (iv) తమస్సు
- (v) రాత్రి

(c) రాశి క్రింది వాటికి వ్యలీర్కార్డుక పదాలను ల్రాయిండి :

2×5=10

- (i) స్నేహం
- (ii) నిర్వాణం
- (iii) ఉదయం
- (iv) అమృవాస్య
- (v) వివేదం

(d) రాశి క్రింది పదాలలోని తప్పులను సవరించండి :

2×5=10

- (i) జాంభవంతుడు
- (ii) స్వబాపం
- (iii) బ్రుహాస్పతి
- (iv) చైత్రణ్యం
- (v) స్వాసంత్రం

★ ★ ★